

Reactie op 1.4.1.ii:

Omdat een omkadering van het probleem van het hoogste belang is voor het kiezen van een oplossingsrichting, reageer ik op dit stuk.

T.a.v. 'Ten eerste vanwege de kwetsbaarheid van werkenden aan de basis van de arbeidsmarkt die hiermee te maken krijgen':

Volledig eens: Gedwongen zelfstandigheid is slopend voor de sociale zekerheid van deze groep mensen.

T.a.v. 'Ten tweede is schijnzelfstandigheid niet goed voor de solidariteit binnen het sociale stelsel.':

Zoals jullie zelf al aangeven, is het niet duidelijk of dit risico zich überhaupt manifesteert. Dat lijkt me geen goed uitgangspunt voor het wijzigen van de wet.

T.a.v. 'Wel staat vast dat zeker in de huidige krappe arbeidsmarkt diegenen met een goede onderhandelingspositie het gemakkelijkst richting een werkgevende zullen kunnen afdwingen als zelfstandige te willen worden ingehuurd ook als er in feite juridisch gezien geen sprake is van zelfstandigheid. Met oog op de houdbaarheid van sociale regelingen voor werknemers in de toekomst is het belangrijk dat iedereen die feitelijk werknemer hoort te zijn, ook bijdraagt aan de werknemersregelingen.':

Hier gaan jullie het eigenlijke probleem voorbij. Geparafraseerd zeggen jullie dat een medewerker binnen de huidige kaders te weinig macht heeft om de onderhandelingspositie die hij feitelijk heeft, vanwege krapte op de arbeidsmarkt, te gebruiken. Deze mensen gedwongen weer medewerker maken, lost dat probleem niet op. En dat doet pas echt afbreuk aan deze groep mensen, die dan wellicht een baan gaan zoeken in een andere sector.

T.a.v. 'de solidariteit binnen fondsen verzwakken en de houdbaarheid onder druk zetten':

Zonder aanvullende onderbouwing lijkt me dit een te sterke claim. Ook pensioenfondsen met minder participanten kunnen prima werken. Eventueel moeten wat kleinere pensioenfondsen samengevoegd worden. In de basis is een pensioenfonds niks meer dan een spaarpot per participant - solidariteit binnen een fonds lijkt me geen zinnig concept.

T.a.v. 'Het kabinet bouwt een deel van de fiscale voordelen voor zelfstandigen af, met oog op het gelijker trekken van het speelveld tussen werknemers en zelfstandigen. Maar een aantal fiscale faciliteiten blijft bestaan.':

Dit is terecht vastgesteld als een probleem. Alleen is de oplossing niet om mensen werknemerschap in te duwen, omdat dat voorbij gaat aan de problematiek in de sectoren waar dit veel afspeelt.

T.a.v. 'Bij een schijnzelfstandige die prijsnemer is (met andere woorden, zelf weinig invloed heeft op zijn of haar tarieven), slaan de voordelen vooral neer bij de werkgevende.'

Eens dat dit sterk onwenselijk is - zie ook de eerste reactie.

T.a.v. Een schijnzelfstandige die voldoende onderhandelingsmacht heeft, kan de financiële voordelen zelf te gelde maken, waardoor hij of zij meer verdient dan werknemers die hetzelfde werk doen'

Dit is terecht vastgesteld als een probleem. Alleen is de oplossing niet om mensen werknemerschap in te duwen, omdat dat voorbij gaat aan de problematiek in de sectoren waar dit veel afspeelt.

T.a.v. 'Daarbij geldt dat dit ook een verhogend effect heeft op de kosten van de (publieke) diensten.'

In een krappe sector, wordt arbeid duurder. Mensen de macht ontnemen om die onderhandelingspositie te gebruiken ondermijnt het principe van marktwerking.

T.a.v. 'Werkgevers vragen - zeker in kraptesectoren - dan ook in toenemende mate om maatregelen van het kabinet om oneerlijke concurrentie tegen te gaan.':

Werkgevers zijn natuurlijk geen goede adviseur hiervoor. Zij willen graag via de overheid hun onderhandelingspositie versterken, zelfs als dat tegen marktwerking ingaat.

T.a.v. 'Ten vierde constateert het kabinet dat een groter aandeel van schijnzelfstandigheid...':

Hierbij worden schijnzelfstandigheid en inhuur door elkaar gehaald. De problemen die hier geschetst worden gaan vooral om problemen met inhuur. Als het kabinet daar een probleem mee heeft, zouden ze daarop moeten ingrijpen, of werknemerschap interessanter moeten maken. Anders worden zelfstandigen benadeeld t.o.v. andere vorm van inhuur.

T.a.v. 'Ten slotte is relevant om te onderkennen dat de groei van (schijn)zelfstandigheid ook onderdeel is van de bredere ontwikkeling dat arbeidsrelaties de afgelopen decennia in toenemende mate flexibel zijn georganiseerd.':

Ook hier wordt het probleem van flexibele contracten toegekend aan schijnzelfstandigheid. Dat lijkt me onredelijk. Als het kabinet minder flexibele arbeidsvormen wil, zou ze daar in brede zin op moeten ingrijpen. Anders worden zelfstandigen benadeeld t.o.v. andere vorm van inhuur.

Ik concludeer dat in de probleemvaststelling een aantal complexe sociale problemen bij elkaar worden gegooid en allemaal onder de noemer 'schijnzelfstandigheid' worden geplaatst. Dat is geen goed uitgangspunt voor een wet. De gedwongen zelfstandigheid is absoluut een probleem, en het is een goed idee om daar een minimum-tarief aan te koppelen. Voor de overige problemen zou het kabinet er goed aan doen om beter de daadwerkelijke problematiek te begrijpen, zodat zij gericht kan ingrijpen in plaats van deze groep mensen weer het werknemerschap in te dwingen.